

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE "KRIMULDA"

Reģ. Nr. 90009131504

Parka iela 2, Ragana, Krimuldas pag., Krimuldas nov.; LV-2144, Tālr. 27744029

e-pasts: pii.krimulda@krimulda.lv

2018.gada 12.septembrī

Kārtība, kādā rīkojas bērna infekcijas slimību gadījumos

*Izdota saskaņā ar 2013.gada 17.septembra
Ministru kabineta noteikumu Nr.890
„Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojumu
sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno
pirmsskolas izglītības programmu” 15.punktu.*

Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka pirmsskolas izglītības iestādes „Krimulda” un bērna likumisko pārstāvju (turpmāk – vecāki) rīcību bērna infekcijas slimību gadījumos (turpmāk – kārtība).
2. Kārtības mērķis ir mazināt infekcijas slimību izplatīšanos izglītības iestādē.
3. Kārtības ievērošanas uzraudzību un kontroli veic izglītības iestādes vadītājs vai viņa norīkots atbildīgais darbinieks.

Vecāku rīcība

4. Bērns neapmeklē izglītības iestādi, ja novērojama kāda no šādām infekcijas slimību pazīmēm:
  - 4.1.Zarnu infekcijas pazīmes – caureja (šķidra vēdera izeja trīs un vairāk reizes dienā), ēstgribas zudums, nelabums, vemšana, vēdersāpes ar vai bez ķermeņa temperatūras paaugstināšanos;
  - 4.2.Gripas pazīmes – pēkšņs slimības sākums, galvassāpes, drudzis, paaugstināta ķermeņa temperatūra, muskuļu sāpes, sāpes kaulos, aizlikts deguns bez iesnām un sauss, kairinošs klepus;
  - 4.3.Citu akūto augšējo elpceļu infekciju pazīmes – stipras iesnas, klepus, šķaudīšana, rīkles iekaisums, apgrūtināta elpošana, acu konjunktīvas iekaisums ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras;
  - 4.4. Akūta vīrushepatīta (ieskaitot A hepatīta) pazīmes – slikta dūša, ēstgribas trūkums, nogurums, paaugstināta ķermeņa temperatūra, sāpes labajā paribē, iespējami zarnu trakta darbības traucējumi ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras, vēlāk ādas un acu dzelte, tumšs urīns un gaiši izkārnījumi;
  - 4.5. Masalu pazīmes – klepus, iesnas, konjunktivīts (acu konjunktīvas iekaisums), izsitumi, paaugstināta ķermeņa temperatūra;

- 4.6. Masaliņu pazīmes – izsitumi, limfmezglu pietūkums un paaugstināta ķermeņa temperatūra;
- 4.7. Vējbaku pazīmes – paaugstināta ķermeņa temperatūra līdz 38°C – 39°C, galvassāpes, vispārējs nogurums, ēstgribas zudums, pēc 2 – 4 dienām dažādās ķermeņa vietās, arī galvas matainajā daļā, parādās nelieli, nedaudz piepacelti, sārti izsitumi, kuri ātri vien piepildās ar dzidru vai bālganu šķidrumu un kļūst par pūslīšiem. Pūslīši pārplīst vai kasot tiek pārplēsti, to vietās veidojas kreveles;
- 4.8. tuberkulozes pazīmes – var izpausties kā saaukstēšanās vai gripa, pēc kuras bērns ilgstoši nevar atlabt, ieildzis bronhīts, pneimonija, kas nepadodas ārstēšanai. Lielākiem bērniem galvassāpes, nogurums, var būt nedaudz paaugstināta ķermeņa temperatūra (37,1°C – 37,5°C);
- 4.9. Ķermeņa temperatūras paaugstināšanās virs 37,5°C (mērot ķermeņa temperatūru padusē) bez citām infekcijas pazīmēm vai virs 37,0°C, ja ir citas infekcijas slimības pazīmes;
- 4.10. Mikrosporijas (infekcioza ādas sēnīšu slimība) pazīmes – uz ādas aplī vai ovāli, sārti plankumi, kas izzūd no centra, veido divus, vienu otrā ieslēgtus, gredzenus. Galvas matainajā daļā lieli plankumi ar ādas lobīšanos, mati pie pamatnes nolūzuši;
- 4.11. Pedikulozes (utainības) pazīmes – pastāvīga spēcīga galvas un kakla mugurējās daļas ādas nieze, ādas (aizauss rajonā un kakla mugurējā daļā) sakasījumi – mazi, sarkani uztūkumi, ādas sacietējumi ar seroziem (ūdeņainiem) izdalījumiem. Mazi, balti plankumi (oliņas vai gnīdas) pie mata saknes, ko ir grūti atdalīt. Redzami paši parazitāri – galvas utis;
- 4.12. Kašķa pazīmes – izteikta nieze un nelieli pūslīši, kas var būt klāti ar krevelītēm. Pūslīši pārsvarā ir uz vietām, kur ir plāna āda, piemēram, pirkstu starpās, uz vēdera, augšdelmu iekšpusēs pie padusēm, uz apakšdelmu locītavām pie plaukstas, uz dzimumorgāniem (niezes dēļ bērns ir kašķīgs, nevar koncentrēties);
- 4.13. Enterobiozes (spalīšu invāzijas) pazīmes – izteikta nieze anālās atveres apvidū, kas var būt par cēloni bērna bezmiegam, neirastēnijai. Anālās atveres apvidus kasīšana dažreiz rada izsitumus, iekaisumu, pat strutošanu.
5. Bērns nepameklē iestādi, ja konstatēta kāda no šo noteikumu 4.punktā noteiktajām infekcijas slimības pazīmēm. Papildus šīm pazīmēm raksturīgas arī bērna izmaiņas bērna uzvedībā – miegainība, atteikšanās ēst, dzert, raudulība, paātrināta elpošana, galvassāpes, nespēks u.tml.

Rīcība izglītības iestādē

Iestādes vadītāja kompetence

6. Iestādes vadītāja rīcība:
  - 6.1. Vadītājs nodrošina vecāku informēšanu, ka bērns nedrīkst apmeklēt izglītības iestādi, ja ir konstatēta kāda no šo noteikumu 4.punktā noteiktajām infekcijas slimību pazīmēm;
  - 6.2. Ja pazīmes konstatētas iestādē, nodrošina vecāku informēšanu par iespējamu saslimšanu ar infekcijas slimību un bērnu nošķiršanu no pārējiem bērniem līdz brīdim, kad vecāki ierodas pēc bērna, nodrošina pastāvīgu darbinieka klātbūtni pie saslimušā bērna, kurš ir nošķirts no citiem bērniem;
  - 6.3. Ja diviem vai vairākiem bērniem, vai iestādes darbiniekiem parādījušās vienādas vai līdzīgas saslimšanas pazīmes, nodrošina informācijas sniegšanu telefoniski Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologam;

- 6.4. Informē citus vecākus, ja izglītības iestādē konstatēta kāda no šo noteikumu 4.punktā noteiktām infekcijas slimībām, ievērojot saslimušā bērna tiesības uz personas datu aizsardzību;
- 6.5. Izglītības iestāde ievēro un nodrošina bērna tiesības uz personu datu aizsardzību. Informācija par bērna veselības stāvokli ir sensitīvi personas dati, kuri nav izpaužami trešajām personām, izņemot Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteiktos gadījumus.

Darbinieku atbildība

7. Ja izglītības iestādes darbinieks konstatē, ka viņa veselības stāvoklis atbilst Ministru kabineta 2001.gada 27.novembra noteikumu Nr.494 „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm” 2.pielikumā noteiktajām slimību pazīmēm, viņš nekavējoties ziņo darba devējam un vēršas pie ģimenes ārsta, pārtraucot pildīt savus darba pienākumus izglītības iestādē.
8. Ja bērnam, atrodoties iestādē, parādās kāda no šo noteikumu 4.punktā norādītajām slimības pazīmēm, atbildīgais darbinieks informē izglītības iestādes vadītāju un/vai iestādes medmāsu. Iestādes vadītājs vai iestādes medmāsa nekavējoties sazinās ar bērna vecākiem, lai risinātu jautājumu par bērna nošķiršanu no pārējiem bērniem.

Bērna nošķiršanas kārtība

9. Izglītības iestādes rīcība, ja bērnam konstatēta kāda no šo noteikumu 4.punktā minētajām infekcijas slimību pazīmēm:
- 9.1. Atbildīgais darbinieks informē izglītības iestādes vadītāju;
- 9.2. Izglītības iestādes vadītājs vai iestādes medmāsa nodrošina saslimušā bērna nošķiršanu no pārējiem bērniem;
- 9.3. Izglītības iestādes vadītājs vai iestādes medmāsa informē saslimušā bērna vecākus;
- 9.4. Vadītājs norīko darbinieku, kurš pastāvīgi atrodas pie saslimušā bērna.
10. Izglītības iestāde izsauc ātro medicīnisko palīdzību, ja tas nepieciešams sakarā ar bērna veselības stāvokļa strauju pasliktināšanos.

Profilaktiskie pasākumi iestādē

11. Izglītības iestādē veic šādus profilaktiskos pasākumus, lai mazinātu infekcijas slimību izplatīšanos:
- 11.1. Māca bērniem labas higiēnas pamatprincipus;
- 11.2. Darbinieki kārtīgi nomazgā rokas, uzrauga un palīdz to izdarīt bērniem;
- 11.3. Kārtīgi noslauka rokas, roku slaucīšanai bērniem un darbiniekiem izmanto individuāli marķētus dvieļus vai vienreiz lietojamus papīra dvieļus, kurus izmet atkritumu tvertnē;
- 11.4. Ievēro normatīvajos aktos noteikto kārtību telpu vēdināšanā un mitrajā uzkopšanā.
12. Darbinieki mazgā rokas šādos gadījumos:
- 12.1. Pēc ierašanās darbā;
- 12.2. Ikreiz, kad tās ir redzami netīras;

- 12.3. Pēc tualetes apmeklējuma;
- 12.4. Pirms ēdiena gatavošanas, pasniegšanas vai ēšanas;
- 12.5. Pēc pieskāšanās jebkurām virsmām, kas varētu būt netīras;
- 12.6. Pēc šķaudīšanas vai deguna šņaukšanas;
- 12.7. Pēc dzīvnieku glaudīšanas;
- 12.8. Pēc netīra apģērba aizskaršanas;
- 12.9. Pēc atkritumu savākšanas;
- 12.10. Pēc jebkādu ķermeņa šķidrumu savākšanas;
- 12.11. Pirms un pēc autiņbiksīšu nomaiņas;
- 12.12. Pēc individuālo aizsardzības līdzekļu novilkšanas;
- 12.13. Darbadienas beigās;
- 12.14. Jebkurā brīdī dienas laikā, kad darbinieks to uzskata par nepieciešamu.
13. Bērns mazgā rokas:
  - 13.1. Pēc ierašanās iestādē;
  - 13.2. Ikreiz, kad tās ir redzami netīras;
  - 13.3. Pēc tualetes apmeklējuma;
  - 13.4. Pirms ēšanas;
  - 13.5. Pēc pieskaršanās jebkurām virsmām, kas varētu būt netīras;
  - 13.6. Pēc šķaudīšanas, klepošanas un deguna šņaukšanas. Ja lieto salveti, to uzreiz pēc lietošanas izmet atkritumu tvertnē un nomazgā rokas;
  - 13.7. Pēc rotaļāšanās, kuras laikā var nosmērēties;
  - 13.8. Pēc netīra apģērba aizskaršanas;
  - 13.9. Citos gadījumos, kad atbildīgais darbinieks uzskata to par nepieciešamu bērna veselībai.

Tīras vides nodrošināšana

14. Iestādē ir izstrādāts telpu uzkopšanas un dezinfekcijas plāns, norādot tīrāmās telpas un aprīkojumu, tīrīšanas biežumu, veidus, izmantojamās dezinfekcijas un tīrīšanas līdzekļus.
15. Galvenokārt uzkopšanu iestādē veic ar mazgāšanas līdzekli saturošu siltu ūdeni, lai notīrītu netīrumus un taukvielas, kas var saturēt mikroorganismus. Atsevišķos gadījumos izmanto dezinfekciju.
16. Lai nodrošinātu iedarbības efektivitāti, dezinficējamās virsmas vispirms kārtīgi notīra. Dezinfekcijas līdzekli izmanto atbilstoši tā lietošanas instrukcijai un paredzētajam mērķim.
17. Grīdas, uz kurām spēlējas un rāpo bērni līdz 2 gadu vecumam, uzkopšanu veic ne retāk kā divas reizes dienā.
18. Mīkstos grīdas segumus un grīdas paklājus regulāri tīra ar putekļusūcēju un mitro uzkopšanu.
19. Bērnu krēsliņus un galdus notīra pēc katras ēdienreizes un atkārtoti pēc nepieciešamības. Citas mēbeles regulāri notīra pēc grafika.
20. Rotaļlietas regulāri kopj ar speciāliem tīrīšanas līdzekļiem, lai nenodotu infekcijas no viena bērna otram. Mazgājamās rotaļlietas mazgā ne retāk kā reizi nedēļā.
21. Virsmas, kurām regulāri pieskaras, piemēram, tualetes rokturi, durvju rokturi, gaismas slēdži un izlietnes krāni, tīra regulāri, arī dezinficē (īpaši, ja iestādē konstatēta grupveida saslimšana vai, piemēram, gripas epidēmijas laikā).

22. Gadījumā, ja nākas saskarties ar ķermeņa izdalījumiem (izkārnījumiem, urīnu, vēmekļu masām), asinīm vai izšļakstītiem ķermeņa šķidrumiem, veicot virsmu un telpu uzkopšanu, lieto individuālās aizsardzības līdzekļus, kas ietver vienreiz lietojamus cimds un vienreiz lietojamus priekšautus. Tīrīšanai izmanto vienreiz lietojamas lupatiņas, pēc lietošanas tās izmet.
23. Lai izvairītos no baktēriju pārnesanas, katrai telpu grupai, piemēram, rotaļu telpās, tualetēs, koplietošanas gaitenēs un virtuvē izmanto atsevišķu uzkopšanas inventāra komplektu. Tas ir attiecīgi marķēts.

Veļa un veļas mazgāšana

24. Izglītības iestādes darbinieki, kuri ģērbj formas vai kokvilnas uzsvārcus, tos maina pēc nepieciešamības, bet ne retāk, kā reizi nedēļā.
25. Izglītības iestāde nodrošina bērnu guldināšanu, veicot sekojošas darbības:
  - 25.1. Katram bērnam piešķir individuālu, tīru gultasveļas komplektu. Laika periodā, kad tas netiek lietots, to glabā veļas noliktavā;
  - 25.2. Gultasveļu maina pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi 10 darbadienās;
  - 25.3. Katram bērnam piešķir tīru dvieļi ar individuālu marķējumu. Pieļaujama arī vienreiz lietojamo dvieļu izmantošana;
  - 25.4. Dvieļus mazgā pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi 10 darbadienās;
  - 25.5. Tīro veļu glabā tīrā, sausā vietā, atsevišķi no netīrās vai lietotās veļas;
  - 25.6. Bērna netīrās vai slapjās drēbes neskalo ar rokām, bet ieliek aiztaisāmā plastikāta maisiņā un atdod vecākiem, vai vecāku pilnvarotajai personai, kas atnākusi izņemt bērnu no iestādes;
  - 25.7. Pirms mazgāšanas netīro un lietoto veļu uzglabā atsevišķos maisos vai tvertnēs ar vāku;
  - 25.8. Visu veļu mazgā temperatūrā, ko norādījis ražotājs.

Tualete, sēdpodi, autiņbiksīšu nomaiņa

26. Ne retāk kā divas reizes dienā veic tualetes telpu mitro uzkopšanu. Klozetpodus, durvju rokturus, ūdens krānus un tualetes poda ūdens pogas dezinficē ne retāk kā divas reizes dienā.
27. Mazus bērnus uzrauga tualetes lietošanas un roku mazgāšanas laikā.
28. Bērniem ir pieejami tualetes podi atbilstošā izmērā. Tualetes telpās nodrošina tualetes papīru.
29. Roku mazgāšanas izlietnes ir bērna augumam piemērotā augstumā.
30. Sēdpodus uzglabā tualetes telpā, atsevišķi tiem paredzētā vietā.
31. Pēc sēdpoda satura izliešanas klozetpodā, to izmazgā, dezinficē pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā vienu reizi dienā.
32. Sēdpodus nemazgā roku mazgāšanai paredzētajās izlietnēs.
33. Ieplaisājušus vai bojātus podus izmet.
34. Bērniem neļauj spēlēt ar rotaļlietām tualetes telpās vai sēdpodu uzglabāšanas vietā. Ja šajā vietā rotaļlietas izmanto sēdpoda lietošanas mācības laikā, pēc lietošanas tās notīra un dezinficē.

35. Ja bērnam parādās ādas iekaisums no autiņbikses lietošanas, par to informē vecākus.
36. Individuāli lietojamus krēmus un ziedes marķē ar bērna vārdu un tos neizmanto citiem bērniem.

Noslēguma jautājumi

37. Ar šo kārtību vecākus un iestādes darbiniekus iepazīstina katru gadu septembra mēnesī.
38. Vecāki un darbinieki par iepazīšanos ar minēto kārtību apliecina ar savu parakstu iestādes noteiktas formas veidlapā.

Apstiprinu:

vadītāja S.Dreimane